

ГОТОВНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ ДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВОГО ФОРМАТУ ДЕРЖАВНОЇ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ: ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Лукіна Тетяна,

кандидат педагогічних наук,
доктор наук з державного управління, професор,
головний науковий співробітник відділу моніторингу
та оцінювання якості загальної середньої освіти,

Інститут педагогіки НАПН України

tata_lukina@ukr.net

м. Київ, Україна

Проведення державної підсумкової атестації (ДПА) у формі зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) випускників 11 класів закладів загальної середньої освіти давно стало звичною для України. Передбачається що ЗНО як технологія оцінювання відповідності результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, державним вимогам, використовується з метою забезпечення права випускників на рівний доступ до вищої освіти [3]. Як відомо, процес запровадження ЗНО здійснювався з апробацією різноманітних технологічних процедур, супроводжувався експериментальною діяльністю, спрямованою на опрацювання методик тестового оцінювання рівня навчальних досягнень учнів, та навчальною підготовкою вчителів [1]. На сьогодні актуальним стає ідея запровадження ДПА у формі ЗНО для випускників гімназій (основної школи). Успішність даної новації залежить від багатьох чинників, чільне місце серед яких належить готовності всіх учасників освітнього процесу до її впровадження. Різні аспекти цієї проблеми нами досліджувалися раніше, зокрема види готовності учнів до запровадження ДПА у формі ЗНО [2], а також готовність педагогів до запровадження компетентнісного навчання учнів як необхідна умова успішної реалізації сучасної моделі ЗНО [4, с. 28 - 45].

Наявний рівень готовності учнів до складання ДПА у формі ЗНО не лише визначає необхідний комплекс підготовчих дій, а також дає можливість правильно розставити акценти і розподілити увагу. Нами було проведено дослідження думок директорів закладів загальної середньої освіти та методистів міських (районних) методичних кабінетів щодо рівня сформованості різних видів готовності випускників гімназій щодо запровадження ДПА у формі ЗНО.

В опитуванні оцінювалися у порядку зменшення рівня їх сформованості (оцінка 1 – найвищий рівень) наступні види готовності: а) психологічної, б) методичної, с) інтелектуальної, d) організаційної, е)

правової, f) суспільної та g) технологічної.

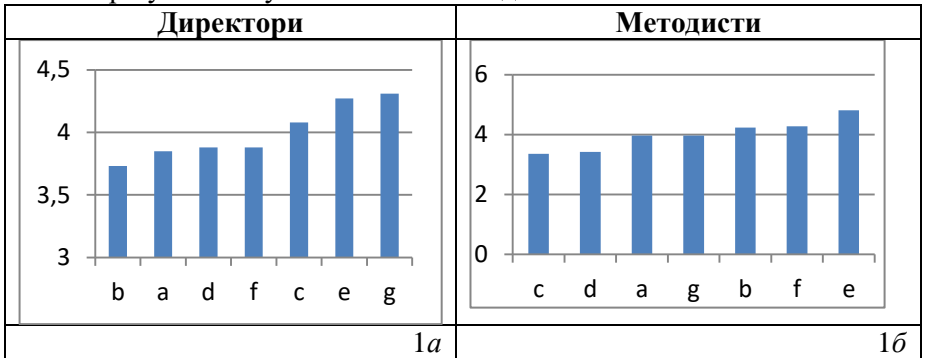
Середні значення оцінок рівня сформованості кожного виду готовності розподілилися наступним чином (табл.1):

Таблиця 1.

Вид готовності	a	b	c	d	e	f	g
Директори	3,85	3,73	4,08	3,88	4,27	3,88	4,31
Методисти	3,96	4,23	3,35	3,42	4,81	4,27	3,96

Цікавим є порівняння отриманих результатів розподілу ступеня готовності учнів гімназії до ДПА у формі ЗНО за оцінками директорів і методистів. На поданих гістограмах 1a і 1б інформацію наведено у порядку зменшення середніх оцінок видів готовності респондентами.

Виявлено відмінності в оцінках директорами шкіл і методистами сформованості певних видів готовності учнів. Так, наприклад, найвищі рівні на думку директорів мають методична і психологічна готовності випускників гімназій, а найгірший рівень – технологічна готовність. У той час як методисти вважають, що найкраще сформовані інтелектуальна та організаційна готовності, а найнижчий рівень має правова готовність. Подібний розподіл оцінок педагогами рівнів сформованості різних видів готовності не корелює з результатами розподілу оцінок впливу чинників на негативне сприйняття ідеї запровадження ДПА у формі ЗНО по закінченню гімназії. Тут і директори, і методисти серед найбільш сильних чинників впливу визначили отримання учнями стресу та слабку вмотивованість їх до навчання.

Таким чином, проведене дослідження свідчить про відсутність повного розуміння педагогами сутності й призначення ДПА у формі ЗНО для випускників гімназій та відповідно неоднозначного визначення ними загроз щодо успішної реалізації нововведення.

Дослідження виявило також наявність значних відмінностей в думках директорів і методистів щодо рівнів сформованості різних видів готовності у

випускників 9 класів до складання ДПА в іншому форматі. Отримані дані можуть бути використані при розробці програми впровадження нової форми складання ДПА випускниками гімназій та ухваленні відповідних управлінських рішень, які мають враховувати негативні чинники та потенційні загрози.

Література

1. Зовнішнє незалежне оцінювання в освіті України. Курс лекцій: навч. посіб. / Г.С. Кашина, В.П. Сергієнко. Луцьк, 2010. 115 с.
2. Лукіна Т.О. Готовність до проведення державної підсумкової атестації випускників основної школи у формі зовнішнього незалежного оцінювання. Ановані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2018 рік. Київ, 2019. с. 237. URL: <http://undip.org.ua/upload/iblock/2e8/pidshyv>.
3. Порядок проведення зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 10.01.2017, № 25 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0118-17> (дата звернення 28.10.2019).
4. Тестові технології оцінювання ключових і предметних компетентностей учнів основної і старшої школи: монографія / Кол авт.: О.І. Ляшенко, Т.О. Лукіна, Ю.О. Жук та ін. / За ред. О.І. Ляшенка, Ю.О. Жука. К., 2014. 200 с. URL: http://undip.org.ua/news/library/monografii_detail.php?ID=3053.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ З ПСИХОЛОГІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Луньов Віталій Євгенійович,

кандидат психологічних наук, доцент,

дійсний член Української академії наук України,

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,

lunyov_vitaliy@ukr.net

м. Київ, Україна

Матяш Михайло Миколайович

доктор медичних наук, професор,

завідуючий кафедри загальної і медичної психології,

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,

м. Київ, Україна

Ключові слова. психологічна медицина, психосоматична медицина, психоневрологія, підготовка лікарів-психологів.

На сучасному етапі поза належною увагою українських науковців залишається площина психологічної медицини, що зумовлює актуальність дослідження щодо формування професійної компетентності фахівців з психологічної медицини.

Здійснено аналіз предметного поля психологічної медицини як